

HE 85/2013 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ampumasevelain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta, ampumasevelain muuttamisesta annetun lain 117 §:n muuttamisesta sekä rikoslain 41 luvun 1 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan tehtäväksi ampumasevelain ja rikoslain Euroopan unionin asevientä koskevan asetuksen täytäntöönpanemiseksi tarpeelliset tarkistukset ja täydennykset.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 30 päivästä syyskuuta 2013, jolloin Euroopan unionin asevientasetusta aletaan soveltaa.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT	3
1 NYKYTILA	3
2 EHDOTETUT MUUTOKSET	3
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	4
4 ASIAN VALMISTELU	5
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	6
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	6
1.1 Laki ampuma-aselain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta.....	6
1.2 Laki ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain 117 §:n muuttamisesta	8
1.3 Laki rikoslain 41 luvun 1 §:n muuttamisesta	8
2 VOIMAANTULO.....	9
LAKIEHDOTUKSET	10
1. Laki ampuma-aselain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta	10
2. Laki ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain 117 §:n muuttamisesta	13
3. Laki rikoslain 41 luvun 1 §:n muuttamisesta	14
LIITE	15
RINNAKKAISTEKSTIT	15
1. Laki ampuma-aselain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta	15
2. Laki ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain 117 §:n muuttamisesta	20
3. Laki rikoslain 41 luvun 1 §:n muuttamisesta	21

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

Siviilikäyttöön tarkoitettujen ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten vientiä Suomesta Euroopan unionin ulkopuolelle (*kolmannet valtiot*) säädetään ampuma-aselaisissa. Lain 36 §:n mukaan kaupallisessa tarkoituksessa tapahtuva vienti on luvanvaraista. Lain 19 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan luvanvaraista ei ole ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten vienti yksityistä tarkoitusta varten. Lupaviranomaisena kaupallisessa viennissä toimii Poliisihallitus. Puolustustarvikkeiksi katsottavien ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten viennistä, siirrosta Suomesta, välityksestä ja kauttakuljetuksesta säädetään puolustustarvikkeiden viennistä annetussa laissa (282/2012). Ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten ampuma-aselain säännösten vastainen vienti Suomesta on säädetty rangaistavaksi rikoslain (39/1889) 41 luvussa ampuma-aserikoksena, törkeänä ampuma-aserikoksena tai lievänä ampuma-aserikoksena.

Ampuma-aselain 113 §:n 1 momentissa on säädetty poliisille velvollisuus pitää tiedostoa ampuma-aseista, aseiden osista, patruunoista ja erityisen vaarallisista ammuksista lupahallinto- ja valvontatehtävien suorittamiseksi tarpeellisia tiedostoja. Tiedostoihin voidaan merkitä myös edellä tarkoitettujen esineiden hankkimista, hallussapitoa, siirtoa, tuontia ja vientiä koskevia tietoja asedirektiivissä, siviilikäyttöön tarkoitettujen räjähdystarvikkeiden markkinoille saattamista ja valvontaa koskevien säännösten yhdenmukaistamisesta annetussa neuvoston direktiivissä (93/15/ETY) ja Schengenin yleissopimuksessa tarkoitettujen ilmoitusten tekemiseksi muiden valtioiden viranomaisille. Tiedostonpitoa koskeva säännös mahdollistaa ampuma-aselain 36 §:ssä tarkoitettua kaupallisen vientiluvan nojalla tapahtuvien ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten valvonnan. Valvonta yksityisen viennin

osalta on 117 §:n säännösten varassa. Sen mukaan ampuma-aselaisissa tarkoitettu lupatodistus ja Euroopan ampuma-asepassi sekä lupatodistuksen tai asepassiin merkittyjen lupien nojalla hallussa pidetyt ampuma-aseet, aseiden osat, patruunat ja erityisen vaaralliset ammuksukset on pyynnöstä esitettävä poliisille sekä rajavartio- ja tulliviranomaiselle. Vietyjä esineitä ei ole merkitty tiedostoihin.

2 Ehdotetut muutokset

Kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaista Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimusta täydentävää, ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien, sekä ampumatarvikkeiden laittoman valmistuksen ja laittoman kaupan torjuntaa koskevan lisäpöytäkirjan (YK:n ampuma-asepöytäkirja) 10 artiklan täytäntöönpanosta ja ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden vientiluvasta ja tuonti- ja kauttakuljetusmenettelyistä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 258/2012 (jäljempänä *asevientiasetus*) sovelletaan pääosin 30 päivästä syyskuuta 2013 alkaen. Asetuksessa määritellään siviilikäyttöön tarkoitettujen ampuma-aseiden, aseiden osien ja olennaisten komponenttien sekä ampumatarvikkeiden vientiä koskevat menettelyt.

Ampuma-aselakia ehdotetaan muutettavaksi siten, siitä ensinnäkin poistettaisiin sellaiset ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten vientiä koskevat säännökset, jotka olisivat asevientiasetuksen kanssa päällekkäisiä ja joita ei enää sovellettaisi. Lisäksi määriteltäisiin kansalliset viranomaiset, jotka antaisivat asetuksessa tarkoitettuja lupia.

Viennillä tarkoitettaisiin asevientiasetuksessa ensinnäkin yhteisön tullikoodeksista annetun asetuksen (ETY) N:o 2913/92 artiklassa 161 tarkoitettua vientimenettelyä. Artiklan 1 kohdan mukaan vientimenettelyssä yhteisötavara voidaan viedä yhteisön tullialueelta. Vientimenettelyyn on 2 kohdan mukaan asetettava muut vientiin tarkoitettuihin yhteisötavarat kuin ne, jotka asetetaan ulkoi-

seen jalostusmenettelyyn tai asetuksen 163 artiklassa tarkoitettuun sisäiseen passitusmenettelyyn, jossa yhteisötavarat voivat kulkea kolmannen valtion kautta yhteisön tullialueella sijaitsevasta paikasta toiseen.

Toiseksi viennillä tarkoitettaisiin yhteisön tullikoodeksista annetun asetuksen 182 artiklan mukaista jälleenvientiä lukuun ottamatta kyseisen asetuksen 91 artiklassa tarkoitettua ulkoisen passitusmenettelyn mukaan liikkuvia tavaroita, joiden osalta asetuksen 182 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja jälleenvientimuodollisuuksia ei ole täytetty. Jälleenvienti koskisi yhteisön tullikoodeksista annetun asetuksen mukaan muita kuin yhteisötavaroita.

Ulkoisessa passitusmenettelyssä on muiden kuin yhteisötavaroiden voitava liikkua yhteisön tullialueella sijaitsevasta paikasta toiseen tuontitullitta tai ilman muita maksuja ja niihin sovellettavia kauppapoliittisia toimenpiteitä. Lisäksi ulkoisessa passitusmenettelyssä on voitava liikkua vapaasti yhteisön tullialueella paikasta toiseen yhteisötavaroiden, joihin kohdistetaan niiden vientiä kolmansiin maihin edellyttävä yhteisön toimenpide ja vastaavat vientiä koskevat tullimuodollisuudet.

Ampuma-ase, aseiden osa tai olennainen komponentti taikka ampumatarvikkeita voidaan tuoda tilapäisesti Euroopan unionin alueelle näyttelyyn, korjattavaksi tai arvoinimista varten. Vastaavasti unionin alueella oleva esine voidaan viedä unionin ulkopuolelle tilapäisesti jossakin edellä mainitussa tarkoituksessa. Asevientiasetuksen 9 artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti otettava käyttöön yksinkertaistettuja menettelyjä, joita sovellettaisiin arvonmääritystä, näyttelyä tai korjausta koskevaan vientiin. Sääntelyn tulee koskea sekä unionista kolmanteen valtioon tapahtuvaan tilapäiseen vientiin että unioniin suuntautuvan tilapäisen tuonnin palautukseen. Vientiä koskevat säännökset ehdotetaan kumottaviksi ampuma-aselaista. Lakiin ei ehdotettaisi sisällytettäväksi edellä selostettuihin vienteihin vientiä koskevia erillisiä säännöksiä, vaan ne jäisivät lupavapaiksi. Yleinen järjestys ja turvallisuus sekä ulko- ja turvallisuuspoliittiset syyt eivät edellyttäisi tällaisten vientien luvanvaraisuutta.

Asevientiasetuksessa kauttakuljetus on määritelty esineiden kuljettamiseksi Euroopan unionista kolmanteen valtioon toisen kolmannen valtion kautta. Ampuma-aselain 16 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaan kauttakuljetuksella tarkoitetaan kuljetusta muualta kuin EU:n jäsenvaltiosta Suomen kautta muualle kuin EU:n jäsenvaltioon. Asevientiasetuksen kauttakuljetuksen määritelmä sisältyy ampuma-aselain viennin määritelmään eikä se ole miltään osin yhteneväinen ampuma-aselain kauttakuljetuksen määritelmän kanssa. Kuten edellä on selostettu, asevientiasetuksen viennin määritelmään sisältyvä ulkoinen passitus on ampuma-aselain kauttakuljetuksen määritelmää suppeampi. Jotta Suomi voisi edelleen kattavasti valvoa alueensa kautta tapahtuvia ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kaupallisia kauttakuljetuksia, ehdotetaan ampuma-aseilaisissa säilytettäväksi kauttakuljetuksen määritelmä ja kaupallisen kauttakuljetuksen luvanvaraisuus.

Yksityinen kauttakuljetus tulisi valvottavaksi ampuma-aselain 6 luvussa tarkoitettuna yksityisenä tuontina ja Suomessa tapahtuvana hallussapitona. Tällaiseen kauttakuljetukseen sisältyvä vienti tulisi jatkossa valvottavaksi asevientiasetuksessa tarkoitettuna vientinä.

Asevientiasetusta sovelletaan sekä kaupallisessa että muussa kuin kaupallisessa viennissä kaikkiin sellaisiin esineisiin, joihin voimassaolevan lainsäädännön mukaan sovelletaan ampuma-aselain kaupallista vientiä koskevia säännöksiä. Tuotekate ei siten muutu.

3 Esityksen vaikutukset

Esityksellä tehtäisiin asevientiasetuksen sovellettavaksi tulemisesta johtuvat tekniset muutokset lainsäädäntöön. Siten tällä esityksellä ei olisi taloudellisia vaikutuksia, vaikutuksia kansalaisten asemaan, sukupuolivaikutuksia tai muitakaan vaikutuksia lukuun ottamatta yksityisen viennin luvanvaraiseksi tulemisesta johtuvaa tarvetta nimetä sitä koskeva lupa- ja valvontaviranomainen.

Muun kuin kaupallisen viennin ehdotettu lupaviranomainen, kotikunnan tai kotipaikan poliisilaitos, antaisi ja peruuttaisi muutkin

ampuma-aseen, aseiden osan, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten hallussapitoon oikeuttavat luvat asealan elinkeinon harjoittamiseen tai erityisen vaarallisten ampuma-aseiden hankkimiseen liittyviä lupia lukuun ottamatta. Se myöntäisi myös Euroopan ampuma-asepassin, joka olisi yksi tilapäiseen yksityiseen vientiin oikeuttavista asiakirjoista. Yksityistä vientiä koskevien lupa- ja valvontaviranomaistehtävien säätäminen poliisilaitosten tehtäviksi olisi viranomaistoiminnan kannalta tarkoituksenmukaisin ja edullisin tapa järjestää tehtävät. Se olisi myös kansalaisen palvelujen saatavuuden ja kustannustehokkuuden kannalta tarkoituksenmukaisin ja tehokkain ratkaisu. Kaupallisten vientilupien osalta esityksellä ei olisi merkittäviä resurssivaikutuksia. Ne käsiteltäisiin edelleen Poliisihallituksessa eikä sovellettaviin menettelyihin tulisi juurikaan työmääriin vaikuttavia muutoksia.

Yksityinen vienti muuttuu luvanvaraiseksi asevientiasetuksen tullessa sovellettavaksi. Tilapäinen yksityinen vienti tapahtuisi lähes kokonaan kansallisten hallussapitoon oikeuttavien lupien ja viennin tapahtuessa toisesta jäsenvaltiosta Euroopan ampuma-asepassin nojalla. Lisätehtäviä tulisi siten vain pysyvää yksityisestä viennistä. Vientiluvan antaminen voidaan yhdistää ulkomailla asuvalle annettavan hankkimisluvan antamismenettelyyn ulkomailla asuvan henkilön ollessa vieräjä. Lisätyötä syntyy silloin kun Suomessa asuva luvanhaltija vie ampuma-aseen pysyvästi ulkomaille. Tämän muutoksen vuosittainen kustannusvaikutus kansalaisille on arvioitu enintään muutamaksi kymmeneksi tuhanneksi euroksi. Kyseisten Suomessa asuvien henkilöiden pysyvää aseviennistä muodostuva lupamäärä jäänee vuosittain enintään satoihin.

4 Asian valmistelu

Asia on valmisteltu sisäasiainministeriössä virkatyönä. Asiasta on pyydetty lausunnot oikeusministeriöltä, ulkoasiainministeriöltä, puolustusministeriöltä, Poliisihallitukselta, Tullilta, Suomen Ampumaurheiluliitto ry:ltä, Suomen Riistakeskukselta, Suomen Metsäs-

täjäliitto - Finlands Jägarförbund ry:ltä, Reserviläisurheiluliitto ry:ltä, Asehistorian Liitto ry:ltä, Suomen Asehistoriallinen Seura ry:ltä ja Asealan Elinkeinonharjoittajat ry:ltä.

Lausuntonsa ovat antaneet oikeusministeriö, ulkoasiainministeriö, puolustusministeriö, Poliisihallitus, Tulli, Suomen Ampumaurheiluliitto ry, Suomen Riistakeskus, Suomen Metsästäjaliitto - Finlands Jägarförbund ry, Reserviläisurheiluliitto ry, Asehistorian Liitto ry ja Asealan Elinkeinonharjoittajat ry.

Lausunnonantajilla ei kolmea lukuun ottamatta ollut konkreettisia muutosehdotuksia. Suomen Ampumaurheiluliitto ja Reserviläisurheiluliitto katsoivat, että ampumaselain 113 §:n 1 momenttia tulisi muuttaa siten, että siitä poistettaisiin mahdollisuus merkitä tiedostoon ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimista, hallussapitoa, siirtoa, tuontia ja vientiä koskevia tietoja asedirektiivissä, siviilikäyttöön tarkoitettujen räjähdystarvikkeiden markkinoille saattamista ja valvontaa koskevien säännösten yhdenmukaistamisesta annetussa neuvoston direktiivissä (93/15/ETY) ja Schengenin yleissopimuksessa tarkoitettujen ilmoitusten tekemiseksi muiden valtioiden viranomaisille. Säännös antaa lausunnonantajien mukaan poliisille toimivallan merkitä harkinnanvaraisesti tietoja ampuma-aselaisissa tarkoitettuun tiedostoon. Aseisiin ja aselupiin liittyvän lainsäädännön on tyhjentävästi lueteltava ne tietojen tyypit, joiden osalta poliisilla on toimivalta merkitä tietoja rekistereihin. Tiedon on lisäksi liityttävä laissa säädettyyn aselupajärjestelmään ja oltava sen kannalta relevantti. Koska säännös on voimassa olevaa oikeutta eikä tässä yhteydessä ole tarkoitus tehdä tiedostonpito-oikeuteen muuta kuin asevientiasetuksen voimaantulon ehdottamat muutokset, ei ehdotettua poistoa ole tehty.

Oikeusministeriö on esittänyt useita täsmennyslutoisia muutosehdotuksia, erityisesti rangaistussäännöksiin. Muutokset on huomioitu jatkovalmistelussa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Laki ampuma-aselain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

17 §. Soveltamisalaa koskevat poikkeukset. Pykälän 1 momentin 13 kohtaan tehtäisiin 14 kohdan lisäämisestä johtuva tekninen muutos. Kohdan lopussa oleva piste vaihdettaisiin puolipisteeksi.

Kohdan 13 ruotsinkielisestä tekstistä muutettaisiin sana "tillhör" muotoon "innehavs av". Tämä vastaisi paremmin tekstin tarkoitusta ja olisi yhteneväinen suomenkielisen sanan "kuuluu" merkityksen kanssa.

Siviilikäyttöön tarkoitettujen ampuma-aseiden, niiden osien ja olennaisten komponenttien, sekä ampumatarvikkeiden vienti Suomesta Euroopan unionin ulkopuolelle kuuluu asevientiasetuksen soveltamisalaa. Asevientiasetuksen esineellinen soveltamisala on vähintään yhtä laaja kuin ampuma-aselain. Ampuma-aselakia sovelletaan ampuma-aseisiin, aseiden osiin, patruunoihin ja erityisen vaarallisiin ammuksiin. Asevientiasetus sisältäisi myös kauttakuljetusta koskevia säännöksiä, mutta sen soveltamisala olisi kauttakuljetuksen osalta suppeampi kuin ampuma-aselain. Asevientiasetuksessa kauttakuljetus on määritelty Euroopan unionin alueelta kolmannen maan kautta toisen kolmannen maan alueelle tapahtuvaksi kauttakuljetukseksi. Asetuksen vientiä koskevia säännöksiä sovelletaan kolmannesta maasta Euroopan unionin jäsenvaltion kautta kolmannen maahan tapahtuvaan kauttakuljetukseen siltä osin kuin kauttakuljetukseen sisältyvä vienti tapahtuu yhteisön tullikoodeksissa tarkoitettussa ulkoisessa passitusmenettelyssä. Asetusta ei sovellettaisi sellaiseen kauttakuljetukseen, jossa ei tapahdu ulkoista passitusta eli tapauksiin, joissa ei tapahdu uudelleenlaidusta. Yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi sekä sen estämiseksi, ettei Suomen alueesta muodostu kauttakulkureittiä sellaiselle aseviennille, joka on Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan vastaista, olisi tarkoituksenmukaista säilyttää ampuma-aseissa sen kaupallisen kauttakuljetuksen

luvanvaraisuutta koskevat säännökset. Säännösten säilyttäminen ei olisi asevientiasetuksen säännösten vastaista.

Asevientiasetusta ja ampuma-aselakia ei kumpaakaan sovellettaisi sotilastarvikkeiden vientiin. Asevientiasetusta ei sovellettaisi kaasusumuttimiin, joiden viennistä ja kauttakuljetuksesta olisi siten edelleen tarpeen säätää kansallisesti ampuma-aseissa.

Lain 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi 14 kohta, jonka mukaan lakia ei sovellettaisi asevientiasetuksen soveltamisalaa kuuluvien esineiden vientiin ja asevientiasetuksen soveltamisalaa kuuluvaan kauttakuljetukseen.

Ehdotetun 3 momentin mukaan Poliisihallitus toimisi lupaviranomaisena asevientiasetuksen soveltamisalaa kuuluvissa kaupallisissa tarkoituksessa tapahtuvissa vienneissä. Säännös olisi tarpeen, koska asevientiasetuksessa ei ole määritelty kansallisia lupaviranomaisia. Kaupallisen viennin osalta ei tapahtuisi muutosta, koska Poliisihallitus antaa voimassa olevan lainsäädännönkin mukaan siviilikäyttöön tarkoitettujen ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kaupalliseen vientiin ja kauttakuljetukseen tarkoitettut luvat. Ampuma-aseiden yksityinen vienti ei ole voimassa olevan lainsäädännön mukaan luvanvaraista. Yksityinen vienti tulee luvanvaraiseksi asevientiasetuksen tullessa sovellettavaksi. Yksityisen viennin osalta lupaviranomaiseksi ehdotetaan luvanhakijan kotikunnan tai kotipaikan poliisilaitosta. Vientiluvan hakijana saattaa olla myös henkilö, jolla ei ole kotipaikkaa Suomessa. Tällaisissa tapauksissa vientiluvan antaisi oleskelupaikan poliisilaitos.

Voimassa olevan ampuma-aselain 36 §:n 4 momentin mukaan lupaviranomaisen on, jos asian käsittely sitä edellyttää, selvitettävä ulkoasioita käsittelevältä ministeriöltä, ettei luvan antamiselle ole ulko- tai turvallisuuspoliittista estettä. Asevientiasetuksen 10 artiklan 1 b kohdan mukaan jäsenvaltion on tehdessään asevientiasetuksen nojalla päätöksen vientiluvan myöntämisestä otettava huomioon kansallisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan

näkökohdat, mukaan luettuna ne, jotka kuuluvat yhteisen kannan 2008/944/YUTP piiriin. Ulko- ja turvallisuuspoliittisten näkökohtien asianmukaiseksi arvioimiseksi ehdotetaan, että edellä selostettua ampuma-aselain 36 §:n 4 momenttia vastaava säännös sisällytetään 4 momentiksi. Lupaviranomaisen olisi tarvittaessa pyydettävä lausunto myös asevientiasetuksen soveltamisalaan kuuluvista vientilupahakemuksista. Käytännössä yksityistä vientiä koskevien hakemusten osalta tämä olisi tarpeen vain poikkeuksellisesti, jos kysymyksessä olisi erityisen ongelmallisessa tilanteessa oleva vastaanottajavaltio ja jos vietävä ampuma-ase olisi ominaisuuksiltaan sellainen, että väärinkäytön riski olisi merkittävä. Tällainen asetyyppi voisi olla esimerkiksi rynnäkkökiväärin itselataavalla kertatulella toimiva versio.

36 §. Kaupallinen vientilupa. Koska ampuma-aseiden, niiden osien ja olennaisten komponenttien sekä ampumatarvikkeiden viennistä säädetään asevientiasetuksessa, ehdotetaan ampuma-aselain 36 § kumottavaksi siltä osin kuin se koskee ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kaupallista vientiä. Asevientiasetus ei koske kaupallista kauttakuljetusta, joten pykälä ehdotetaan jätettäväksi voimaan kaupallisen kauttakuljetuksen osalta.

39 §. Kaupallisen ennakkosuostumuksen sekä lupien raukeaminen ja peruuttaminen. Pykälän 1 ja 2 momenteista ehdotetaan poistettavaksi viittaus kaupalliseen vientilupaan, koska kaupallisesta viennistä säädetään asevientiasetuksessa.

113 §. Poliisin velvollisuus tiedostojen pitämiseen. Asevientiasetuksen 12 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on voimassa olevan kansallisen lainsäädäntönsä tai käytännön mukaisesti säilytettävä vähintään 20 vuoden ajan kaikki ampuma-aseisiin, ja silloin kun se on asianmukaista ja mahdollista, niiden osiin ja olennaisiin komponentteihin sekä ampumatarvikkeisiin liittyvät tiedot, jotka tarvitaan näiden ampuma-aseiden, niiden osien ja olennaisten komponenttien sekä ampumatarvikkeiden jäljittämiseksi ja tunnistamiseksi sekä niiden laittoman kaupan estämiseksi ja havaitsemiseksi. Koska ampuma-aseiden kaupallista vientiä koskeva sääntely siirtyy ampuma-aseista asevientiasetukseen ja yk-

sityinen vienti muuttuu luvanvaraiseksi asevientiasetuksen tullessa sovellettavaksi, ehdotetaan tiedostonpitoa koskevan ampuma-aselain 113 §:n 1 momenttia muutettavaksi siten, että poliisiin on pidettävä tiedostoja myös asevientiasetuksessa säädettyjen lupaja valvontatehtävien suorittamiseksi. Tietojen on oltava välttämättömiä näiden tehtävien suorittamiseksi. Lupien antamisen lisäksi asevientiasetuksessa edellytetään kansallisten viranomaisten muun muassa varmistavan vietävien tuotteiden perille saapumisen kolmanteen valtioon, jos tästä syntyy epäily. Tällaiset valvontatiedot tulisivat säilytettäväksi valvontatietoina.

Ehdotetussa pykälässä termi lupahallinto-tehtävä korvattaisiin lyhyemmällä termillä lupatehtävä. Muutoksella ei olisi vaikutusta säännöksen asiasisältöön.

Ruotsinkieliseen versioon lisättäisiin ensimmäiseen virkkeeseen termi "skötselns av". Lisäksi ruotsinkielisen tekstin kolmanteen virkkeeseen tehtäisiin selventävä muutos. Muutoksilla ei olisi vaikutusta säännöksen asiasisältöön.

117 §. Asiakirjojen ja aseiden esittäminen. Suomesta vietävien tai Suomen alueen kautta kuljetettavien ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten viranomaisvalvonnan kannalta on välttämätöntä, että vietävät esineet ja vientiin oikeuttavat asiakirjat esitetään pyydettyinä valvontaviranomaiselle. Tämä on välttämätöntä myös vietäessä ampuma-ase, aseiden osa tai olennainen komponentti tai ampumatarvikkeita Suomesta. Tämän vuoksi 117 §:ään ehdotetaan lisättäväksi viittaus asevientiasetukseen. Esittämisvelvollisuus koskee voimassa olevan ampuma-aselain 117 §:n mukaan ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kaupallista vientiä koskevia lupatodistuksia ja vietäviä esineitä. Yksityisen viennin osalta esittämisvelvollisuus koskee hallussapitoon oikeuttavia lupia ja lupien perusteella hallussa pidettyjä esineitä. Siten ehdotettu muutos ei merkitsisi asiallista muutosta lainsäädäntöön.

Lisäksi ruotsinkielisen pykälätekstin viimeiseen virkkeeseen lisättäisiin sanojen "gränsbevakningsmyndigheterna" ja "tullmyndigheterna" väliin pilkun tilalle sana "el-

ler". Muutoksella ei olisi vaikutusta säännöksen asiasisältöön.

118 §. Muutoksenhaku. Muutoksenhakua koskevaan säännökseen ehdotetaan tehtäväksi asevientiasetuksen täytäntöön pantavaksi tulemisesta johtuvat muutokset. Säännöksestä poistettaisiin viittaus kumottavaksi ehdotettavaan ampuma-aselain 36 §:ään, joka koskee ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen ammusten vientiä kaupallisessa tarkoituksessa. Pykälän 1 momenttiin ehdotettaisiin lisättäväksi viittaus asevientiasetuksessa tarkoitettuihin päätöksiin, joita olisivat asevientiasetuksen 4 artiklassa tarkoitettu vientiluvan antamista koskeva päätös sekä asetuksen 11 artiklassa tarkoitettu luvan epäämistä, mitätöimistä, keskeyttämistä, muuttamista tai peruuttamista koskeva päätös.

Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi kaksi kielellistä muutosta, joilla ei ole vaikutusta pykälän asiasisältöön. Teksti "haetaan muutosta" ehdotetaan korvattavaksi sanoilla "saa hakea muutosta". Lisäksi korkeimpaan oikeuteen tapahtuvaa muutoksenhakua koskevaan virkkeeseen ehdotetaan lisättäväksi sana "vain".

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan myös asevientiasetuksessa tarkoitettu luvan mitätöimistä, keskeyttämistä, muuttamista tai peruuttamista koskeva päätös laitettaisiin täytäntöönmuutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen sitä kieltäisi. Asevientiasetuksen edellä mainitut päätökset olisivat kaikki sellaisia, jotka tulisi sen 11 artiklan 1 b kohdan mukaan tehdä viranomaisaloitteisesti, jos luvan myöntämistä koskevat edellytykset eivät olisi täyttyneet tai eivät enää täytyisi. Vientiluvan mitätöiminen, keskeyttäminen, muuttaminen tai peruuttaminen olisi tarkoituksetonta, jos päätös ei tulisi heti pantavaksi täytäntöön. Voimassa olevan ampuma-aselain 36 §:ssä tarkoitettua ampuma-aseen, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kaupallista vientiä koskevan luvan peruuttamista koskeva päätös voidaan voimassaolevan 118 §:n 2 momentin mukaan panna muutoksenhausta huolimatta täytäntöön. Ehdotettu muutos ei siten merkitsisi kaupallisen viennin osalta muutosta nykytilaan. Yksityinen vienti tulee luvanvaraiseksi

asevientiasetuksen tullessa sovellettavaksi. Koska yksityisen viennin osalta on vastaava tarve estää ampuma-aseen, aseiden osien tai olennaisen komponentin taikka ampumatarvikkeiden vienti Suomesta, jos vientivaltion olosuhteet, viennin turvallisuus tai muut syyt sitä edellyttävät, ehdotetaan vastaava sääntely otettavaksi käyttöön myös yksityisen viennin osalta. Koska asevientiasetuksen mukaan lupa on peruuttamisen lisäksi mahdollista mitätöidä ja sen täytäntöönpano keskeyttää, ehdotetaan selvyuden vuoksi asevientiasetuksessa tarkoitettua päätösvaihtoehtoja lueteltaviksi 2 momentissa erillisessä virkkeessä.

Oikeusministeriössä on vireillä hanke, jossa yhteistyössä asianomaisten ministeriöiden kanssa valmistellaan oikaisuvaatimus- ja valituslupajärjestelmän laajentamista. Tässä yhteydessä ei ole ryhdytty arvioimaan järjestelmän soveltuvuutta aselupa-asioihin.

Pykälän 2 momentin ruotsinkielisessä tekstin ensimmäisessä virkkeessä korvattaisiin sanat "trots att" sanoilla "även om". Muutoksella ei olisi vaikutusta säännöksen asiasisältöön.

1.2 Laki ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain 117 §:n muuttamisesta

117 §. Asiakirjojen ja aseiden esittäminen. Ampuma-aselain 117 §:ää on muutettu lailla 893/2011, joka tulee voimaan 1.1.2014. Tähän lakiin ehdotetaan tehtäväksi vastaava muutos kuin voimassaolevaan ampuma-aselain 117 §:ään. Perustelujen osalta viitataan ampuma-aselain 117 §:ää koskeviin perusteluihin.

1.3 Laki rikoslain 41 luvun 1 §:n muuttamisesta

41 luku 1 §. Ampuma-aserikos. Rikoslain 41 luvun 1 §:ään ehdotetaan tehtäväksi asevientiasetuksen sovellettavaksi tulosta johtuvat muutokset. Asetuksen 16 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on säädettävä kyseisen asetuksen rikkomiseen sovellettavia seuraamuksia koskevat säännöt ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ne pannaan täytäntöön. Seuraamusten on

oltava tehokkaita, oikeasuhtaisia ja varoittavia.

Asevientiasetuksen säännösten vastainen ampuma-aseiden, aseiden osien ja olennaisten komponenttien sekä ampumatarvikkeiden vienti tulisi rangaistavaksi ampuma-aserikoksena. Vienti joko edellyttäisi 4 artiklassa tarkoitettua lupaa tai tapahtuisi 9 artiklan mukaisessa kevennyksessä menettelyssä. Vienti on määritelty asetuksen 2 artiklassa ja se poikkeaisi sisällöltään ampuma-aselain 16 §:ssä olevasta viennin määritelmästä. Tätä koskeva säännös ehdotetaan lisättäväksi pykälän 2 momenttiin, jolloin voimassaoleva 2 momentti siirtyisi asiasisällöltään muuttumattomana 3 momentiksi ja 3 momentti asiasisällöltään muuttumattomana uudeksi 4 momentiksi. Koska asevientiasetuksen tuotekate vastaa ampuma-aselain tuotekatetta ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten osalta, ei rangaistavuuden alaan tulisi sen osalta muutoksia. Voimassa olevan ampuma-aselain mukaan vain kaupallisessa tarkoituksessa tapahtuva vienti on luvanvaraista, asevientiasetuksen tullessa sovellettavaksi myös yksityisessä tarkoituksessa tapahtuva vienti tulisi asetuksen mukaan joko erillistä lupaa vaati-

vaksi taikka olemassa olevien hallussapitoon oikeuttavien lupien tai Euroopan ampuma-asepassin nojalla tapahtuvaksi.

Ehdotetun 2 momentin sekä nykyisen 1 momentin suhdetta on tarkoitus arvioida tarkemmin myöhemmässä vaiheessa.

2 Voimaantulo

Säädösmuutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan asevientiasetuksen tullessa sovellettavaksi 30.9.2013.

Laki ampuma-aselain muuttamisesta (893/2011) tulee voimaan 1.1.2014. Ehdotetulla lailla ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain 117 §:n muuttamisesta muutetaisiin tätä lakia. Jotta jo voimassaolevaan ampuma-aselain 117 §:ään ehdotetut muutokset tulisivat voimaan pysyvästi ja ilman katkoksia, ehdotetun lain ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain 117 §:n muuttamisesta tulisi tulla voimaan samanaikaisesti lain 893/2011 kanssa eli 1.1.2014.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**ampuma-aselain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ampuma-aselain (1/1998) 17 §:n 1 momentin 13 kohta, 36 §, 39 §:n 1 ja 2 momentti, 113 §:n 1 momentti, väliaikaisesti 117 § sekä 118 §:n 1 ja 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 17 §:n 1 momentin 13 kohta laissa 485/2010, 36 § osaksi laissa 508/2009, 39 §:n 1 ja 2 momentti laissa 601/2001, 113 §:n 1 momentti laissa 180/2001, 117 § laissa 601/2001 sekä 118 §:n 1 momentti laissa 508/2009, sekä

lisätään 17 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 601/2001, 428/2004, 485/2010 ja 124/2011, uusi 14 kohta, 17 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 601/2001, 428/2004, 485/2010, 124/2011 ja 1209/2011, siitä lailla 1209/2011 kumotun 3 momentin tilalle uusi 3 momentti ja pykälään uusi 4 momentti seuraavasti:

17 §

Soveltamisalaa koskevat poikkeukset

Tämä laki ei koske:

13) Euroopan unionin jäsenvaltioiden operatiivisesta ulkorajayhteistyöstä huolehtivan viraston perustamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2007/2004 eikä nopeiden rajainterventioryhmien perustamista koskevan mekanismin käyttöön ottamisesta ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2007/2004 muuttamisesta mainitun mekanismin sekä vierailevien virkamiesten tehtävien ja toimivallan osalta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 863/2007 tarkoitetuille Suomen alueella toimiville Euroopan unionin jäsenvaltioiden virkamiehille kuuluvien ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten siirtoa Suomeen tai Suomesta ja niiden hallussapitoa;

14) kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaista Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimusta täydentävän, ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden laittoman valmistuksen ja laittoman kaupan torjuntaa koskevan lisäpöytäkirjan (YK:n ampuma-asepöytäkirja) 10 artiklan täytäntöönpanosta ja ampuma-

aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden vientiluvasta ja tuonti- ja kauttakuljetusmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 258/2012 (*asevientiasetus*) soveltamisalaa kuuluvien esineiden vientiä ja asetuksessa tarkoitettua kauttakuljetusta.

Lupa- ja valvontaviranomaisena asevientiasetuksen soveltamisalaa kuuluvissa asioissa toimii kaupallisessa tarkoituksessa tapahtuvan viennin ja kauttakuljetuksen osalta Poliisihallitus sekä muun viennin ja kauttakuljetuksen osalta kotikunnan, kotipaikan tai, jos henkilöllä ei ole kotikuntaa Suomessa, oleskelupaikan poliisilaitos.

Lupaviranomaisen on, jos lupa-asian käsittely sitä edellyttää, selvítettävä ulkoasiainministeriöltä, ettei luvan antamiseen ole ulkomainen turvallisuuspoliittista estettä.

36 §

Kaupallinen kauttakuljetuslupa

Luvan ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kauttakuljetukseen kaupallista tarkoitusta varten (*kaupallinen kauttakuljetuslupa*) antaa ja peruuttaa Poliisihallitus.

Kaupallinen kauttakuljetuslupa voidaan antaa hakijalle, joka esittää loppukäyttäjätodistuksen tai muun luotettavan selvityksen siitä, ettei luvan antamiselle ole estettä.

Lupaviranomaisen on, jos lupa-asian käsittely sitä edellyttää, selvitettävä ulkoasioita käsittelevältä ministeriöltä, ettei luvan antamiseen ole ulko- tai turvallisuuspoliittista estettä.

39 §

Kaupallisen ennakkosuostumuksen sekä lupien raukeaminen ja peruuttaminen

Kaupallinen ennakkosuostumus, kaupallinen tuontilupa, kaasusumuttimen kaupallinen tuontilupa, kaupallinen siirtolupa, määräaikainen kaupallinen siirtolupa ja kaasusumuttimen kaupallinen vientilupa raukeavat, jos asealan elinkeinolupa raukeaa tai peruutetaan.

Lupaviranomaisen on peruutettava antamansa kaupallinen siirtolupa, määräaikainen kaupallinen siirtolupa, kaupallinen kauttakuljetuslupa, kaasusumuttimen kaupallinen vientilupa ja kaasusumuttimen kaupallinen kauttakuljetuslupa, jos siirrolle, viennille tai kauttakuljetukselle on määrämään viranomaisen ilmoituksen mukaan este taikka jos sille on ulko- tai turvallisuuspoliittinen este. Kaupallinen siirtolupa ja määräaikainen kaupallinen siirtolupa on peruutettava myös, jos siirto-olosuhteet eivät enää ole turvalliset.

113 §

Poliisin velvollisuus tiedostojen pitämiseen

Poliisin on pidettävä ampuma-aseista, aseiden osista, patruunoista ja erityisen vaarallisista ammuksista lupa- ja valvontatehtävien suorittamiseksi tarpeellisia tiedostoja. Tiedostoihin on merkittävä asevientiasetuksessa säädettyjen lupa- ja valvontatehtävien suorittamiseksi välttämättömät tiedot. Tiedostoihin voidaan merkitä myös edellä tarkoitettujen esineiden hankkimista, hallussapitoa, siirtoa, tuontia ja vientiä koskevia tietoja asedirektiivissä, siviilikäyttöön tarkoitettujen räjähdystarvikkeiden markkinoille saattamista ja val-

vontaa koskevien säännösten yhdenmukaistamisesta annetussa neuvoston direktiivissä (93/15/ETY) ja Schengenin yleissopimuksessa tarkoitettujen ilmoitusten tekemiseksi muiden valtioiden viranomaisille.

117 §

Asiakirjojen ja aseiden esittäminen

Tässä laissa tai asevientiasetuksessa tarkoitettu lupatodistus ja Euroopan ampuma-asepassi sekä lupatodistuksen tai Euroopan ampuma-asepassiin merkittyjen lupien nojalla hallussa pidetyt ampuma-aseet, aseiden osat, patruunat ja erityisen vaaralliset ammukset on pyynnöstä esitettävä poliisille, rajavartiosta ja tulliviranomaiselle sekä Metsähallituksen hallinnassa olevalla valtion maalla erävalvontaa suorittavalle Metsähallituksen virkamiehelle, jolle on myönnetty poliisilain 8 §:n mukaiset erityiset poliisivaltuudet.

118 §

Muutoksenhaku

Poliisihallituksen tämän lain 32—35, 35 a, 37 ja 64 §:n nojalla antamaan päätökseen sekä muuhun tämän lain tai asevientiasetuksen nojalla annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Tässä laissa tarkoitettu päätös luvan tai hyväksynnän peruuttamisesta taikka haltuunotosta, väliaikaisesta haltuunotosta tai väliaikaisen haltuunoton voimassaoloajan jatkamisesta pannaan muutoksenhausta huolimatta täytäntöön, jollei valitusviranomaisen sitä kiellä. Muutoksenhausta huolimatta pannaan täytäntöön myös asevientiasetuksen 11 artiklassa tarkoitettu päätös vientiluvan mitätöimisestä, keskeyttämisestä, muuttamisesta tai peruuttamisesta, jollei valitusviranomaisen sitä kiellä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuu- ampuma-aselain muuttamisesta annettu laki
ta 20 . Sen 117 § on voimassa päivään, jona (893/2011) tulee voimaan.

2.

Laki**ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain 117 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain (893/2011) 117 § seuraavasti:

117 §

Asiakirjojen ja aseiden esittäminen

Tässä laissa tai asevientasetuksessa tarkoitettu lupatodistus ja Euroopan ampuma-asepassi sekä lupatodistuksen tai Euroopan ampuma-asepassiin merkittyjen lupien nojalla hallussa pidetyt ampuma-aseet, aseosat, patruunat ja erityisen vaaralliset ammuksot on pyynnöstä esitettävä poliisille, rajavar-

tiöviranomaiselle ja tulliviranomaiselle sekä Metsähallituksen hallinnassa olevalla valtion maalla erävalvontaa suorittavalle Metsähallituksen virkamiehelle, jolle on myönnetty poliisilain (493/1995) 8 §:n, sellaisena kuin se on laissa 498/2009, mukaiset erityiset poliisivaltuudet.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuu-
ta 20 .

3.

Laki**rikoslain 41 luvun 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään rikoslain (39/1889) 41 luvun 1 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 531/2007 ja 125/2011, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, seuraavasti:

1 §

Ampuma-aserikos

Ampuma-aserikoksesta on tuomittava myös se, joka kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaista Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimusta täydentävän, ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien, sekä ampumatarvikkeiden laittoman valmistuksen ja laittoman kaupan torjuntaa koskevan lisäpöytäkirjan (YK:n ampuma-asepöytäkirja) 10 artiklan täytäntöönpanosta

ja ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden vientiluvasta ja tuonti- ja kauttakuljetusmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 258/2012 4 tai 9 artiklan vastaisesti 2 artiklassa tarkoitetulla tavalla vie ampuma-aseen, sen osan tai olennaisen komponentin taikka ampumatarvikkeen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 29 päivänä elokuuta 2013

Pääministerin estyneenä ollessa, ulkoasiainministeri

ERKKI TUOMIOJA

Työministeri *Lauri Ihalainen*

*Liite
Rinnakkaistekstit*

1.

Laki

ampuma-aselain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ampuma-aselain (1/1998) 17 §:n 1 momentin 13 kohta, 36 §, 39 §:n 1 ja 2 momentti, 113 §:n 1 momentti, väliaikaisesti 117 § sekä 118 §:n 1 ja 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 17 §:n 1 momentin 13 kohta laissa 485/2010, 36 § osaksi laissa 508/2009, 39 §:n 1 ja 2 momentti laissa 601/2001, 113 §:n 1 momentti laissa 180/2001, 117 § laissa 601/2001 sekä 118 §:n 1 momentti laissa 508/2009, sekä

lisätään 17 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 601/2001, 428/2004, 485/2010 ja 124/2011, uusi 14 kohta, 17 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 601/2001, 428/2004, 485/2010, 124/2011 ja 1209/2011, siitä lailla 1209/2011 kumotun 3 momentin tilalle uusi 3 momentti ja pykälään uusi 4 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

17 §

17 §

Soveltamisalaa koskevat poikkeukset

Soveltamisalaa koskevat poikkeukset

Tämä laki ei koske:

Tämä laki ei koske:

13) Euroopan unionin jäsenvaltioiden operatiivisesta ulkorajayhteistyöstä huolehtivan viraston perustamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2007/2004 eikä nopeiden rajainterventioryhmien perustamista koskevan mekanismin käyttöön ottamisesta ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2007/2004 muuttamisesta mainitun mekanismin sekä vieraillevien virkamiesten tehtävien ja toimivallan osalta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 863/2007 tarkoitetuille Suomen alueella toimiville Euroopan unionin jäsenvaltioiden virkamiehille kuuluvien ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten siirtoa Suomeen tai Suomesta ja niiden hallussapitoa.

13) Euroopan unionin jäsenvaltioiden operatiivisesta ulkorajayhteistyöstä huolehtivan viraston perustamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2007/2004 eikä nopeiden rajainterventioryhmien perustamista koskevan mekanismin käyttöön ottamisesta ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2007/2004 muuttamisesta mainitun mekanismin sekä vieraillevien virkamiesten tehtävien ja toimivallan osalta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 863/2007 tarkoitetuille Suomen alueella toimiville Euroopan unionin jäsenvaltioiden virkamiehille kuuluvien ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten siirtoa Suomeen tai Suomesta ja niiden hallussapitoa;

14) kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaista Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimusta täydentävän, ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien, sekä ampumatarvikkeiden laittoman valmistuksen ja laittoman kaupan torjuntaa koskevan lisä-

pöytäkirjan (YK:n ampuma-asepöytäkirja) 10 artiklan täytäntöönpanosta ja ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden vientiluvasta ja tuontija kauttakuljetusmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EÜ) N:o 258/2012 (asevientiasetus) soveltamisalaan kuuluvien esineiden vientiä ja tässä asetuksessa tarkoitettua kauttakuljetusta.

Lupa- ja valvontaviranomaisena asevientiasetuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa toimii kaupallisessa tarkoituksessa tapahtuvan viennin ja kauttakuljetuksen osalta Poliisihallitus sekä muun viennin ja kauttakuljetuksen osalta kotikunnan, kotipaikan tai, jos henkilöllä ei ole kotikuntaa Suomessa, oleskelupaikan poliisilaitos.

Lupaviranomaisen on, jos lupa-asian käsittely sitä edellyttää, selvítettävä ulkoasiainministeriöltä, ettei luvan antamiseen ole ulkomainen turvallisuuspoliittista estettä.

36 §

Kaupallinen vientilupa ja kaupallinen kauttakuljetuslupa

Luvan ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten vientiin Suomesta kaupallista tarkoitusta varten (kaupallinen vientilupa) ja kauttakuljetukseen kaupallista tarkoitusta varten (kaupallinen kauttakuljetuslupa) antaa ja peruuttaa Poliisihallitus.

Kaupallinen vientilupa voidaan antaa aseelinkeinoharjoittajalle, jolla on oikeus harjoittaa asealan elinkeinoa vietävillä ampuma-aseilla, aseiden osilla, patruunoilla ja erityisen vaarallisilla ammuksilla. Kaupallisen vientiluvan antaja voi vaatia hakijaa esittämään loppukäyttäjätodistuksen tai muun luotettavan selvityksen siitä, ettei luvan antamiselle ole estettä.

Kaupallinen kauttakuljetuslupa voidaan antaa hakijalle, joka esittää loppukäyttäjätodistuksen tai muun luotettavan selvityksen siitä, ettei luvan antamiselle ole estettä.

Lupaviranomaisen on, jos lupa-asian käsittely

36 §

Kaupallinen kauttakuljetuslupa

Luvan ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kauttakuljetukseen kaupallista tarkoitusta varten (kaupallinen kauttakuljetuslupa) antaa ja peruuttaa Poliisihallitus.

Kaupallinen kauttakuljetuslupa voidaan antaa hakijalle, joka esittää loppukäyttäjätodistuksen tai muun luotettavan selvityksen siitä, ettei luvan antamiselle ole estettä.

Lupaviranomaisen on, jos lupa-asian käsittely

tely sitä edellyttää, selvitettävä ulkoasioita käsittelevältä ministeriöltä, ettei luvan antamiseen ole ulko- tai turvallisuuspoliittista estettä.

tely sitä edellyttää, selvitettävä ulkoasioita käsittelevältä ministeriöltä, ettei luvan antamiseen ole ulko- tai turvallisuuspoliittista estettä.

39 §

Kaupallisen ennakkosuostumuksen sekä lupien raukeaminen ja peruuttaminen

Kaupallinen ennakkosuostumus, kaupallinen tuontilupa, kaasusumuttimen kaupallinen tuontilupa, kaupallinen siirtolupa, määräaikainen kaupallinen siirtolupa, kaupallinen vientilupa ja kaasusumuttimen kaupallinen vientilupa raukeavat, jos asealan elinkeinolupa raukeaa tai peruutetaan.

Lupaviranomaisen on peruutettava antamansa kaupallinen siirtolupa, määräaikainen kaupallinen siirtolupa, kaupallinen vientilupa, kaupallinen kauttakuljetuslupa, kaasusumuttimen kaupallinen vientilupa ja kaasusumuttimen kaupallinen kauttakuljetuslupa, jos siirrolle, viennille tai kauttakuljetukselle on määrämään viranomaisen ilmoituksen mukaan este taikka jos sille on ulko- tai turvallisuuspoliittinen este. Kaupallinen siirtolupa ja määräaikainen kaupallinen siirtolupa on peruutettava myös, jos siirto-olosuhteet eivät enää ole turvalliset.

39 §

Kaupallisen ennakkosuostumuksen sekä lupien raukeaminen ja peruuttaminen

Kaupallinen ennakkosuostumus, kaupallinen tuontilupa, kaasusumuttimen kaupallinen tuontilupa, kaupallinen siirtolupa, määräaikainen kaupallinen siirtolupa ja kaasusumuttimen kaupallinen vientilupa raukeavat, jos asealan elinkeinolupa raukeaa tai peruutetaan.

Lupaviranomaisen on peruutettava antamansa kaupallinen siirtolupa, määräaikainen kaupallinen siirtolupa, kaupallinen kauttakuljetuslupa, kaasusumuttimen kaupallinen vientilupa ja kaasusumuttimen kaupallinen kauttakuljetuslupa, jos siirrolle, viennille tai kauttakuljetukselle on määrämään viranomaisen ilmoituksen mukaan este taikka jos sille on ulko- tai turvallisuuspoliittinen este. Kaupallinen siirtolupa ja määräaikainen kaupallinen siirtolupa on peruutettava myös, jos siirto-olosuhteet eivät enää ole turvalliset.

113 §

Poliisin velvollisuus tiedostojen pitämiseen

Poliisin on pidettävä ampuma-aseista, aseosista, patruunoista ja erityisen vaarallisista ammuksista lupahallinto- ja valvontatehtävien suorittamiseksi tarpeellisia tiedostoja. Tiedostoihin voidaan merkitä myös edellä tarkoitettujen esineiden hankkimista, hallussapitoa, siirtoa, tuontia ja vientiä koskevia tietoja asedirektiivissä, siviilikäyttöön tarkoitettujen räjähdystarvikkeiden markkinoille saattamista ja valvontaa koskevien säännösten yhdenmukaistamisesta annetussa neuvoston direktii-

113 §

Poliisin velvollisuus tiedostojen pitämiseen

Poliisin on pidettävä ampuma-aseista, aseosista, patruunoista ja erityisen vaarallisista ammuksista lupa- ja valvontatehtävien suorittamiseksi tarpeellisia tiedostoja. Tiedostoihin on merkittävä asevientiasetuksessa säädettyjen lupa- ja valvontatehtävien suorittamiseksi välttämättömät tiedot. Tiedostoihin voidaan merkitä myös edellä tarkoitettujen esineiden hankkimista, hallussapitoa, siirtoa, tuontia ja vientiä koskevia tietoja asedirektiivissä, siviilikäyttöön tarkoitettujen räjähdys-

vissä (93/15/ETY) ja Schengenin yleissopimuksessa tarkoitettujen ilmoitusten tekemiseksi muiden valtioiden viranomaisille.

tarvikkeiden markkinoille saattamista ja valvontaa koskevien säännösten yhdenmukaistamisesta annetussa neuvoston direktiivissä (93/15/ETY) ja Schengenin yleissopimuksessa tarkoitettujen ilmoitusten tekemiseksi muiden valtioiden viranomaisille.

117 §

Asiakirjojen ja aseiden esittäminen

Tässä laissa tarkoitettu lupatodistus ja Euroopan ampuma-asepassi sekä lupatodistuksen tai Euroopan ampuma-asepassiin merkittyjen lupien nojalla hallussa pidetyt ampuma-aseet, aseiden osat, patruunat ja erityisen vaaralliset ammuksot on pyynnöstä esitettävä poliisille, rajavartiolaitos- ja tulliviranomaiselle sekä Metsähallituksen hallinnassa olevalla valtion maalla erävalvontaa suorittavalle Metsähallituksen virkamiehelle, jolle on myönnetty poliisilain 8 §:n mukaiset erityiset poliisivaltuudet.

117 §

Asiakirjojen ja aseiden esittäminen

Tässä laissa tai asevientiasetuksessa tarkoitettu lupatodistus ja Euroopan ampuma-asepassi sekä lupatodistuksen tai Euroopan ampuma-asepassiin merkittyjen lupien nojalla hallussa pidetyt ammuksot, aseiden osat, patruunat ja erityisen vaaralliset ammuksot on pyynnöstä esitettävä poliisille, rajavartiolaitos- ja tulliviranomaiselle sekä Metsähallituksen hallinnassa olevalla valtion maalla erävalvontaa suorittavalle Metsähallituksen virkamiehelle, jolle on myönnetty poliisilain 8 §:n mukaiset erityiset poliisivaltuudet.

118 §

Muutoksenhaku

Poliisihallituksen tämän lain 32—35, 35 a, 36, 37 ja 64 §:n nojalla antamaan päätökseen sekä muuhun tämän lain nojalla annettuun päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Tässä laissa tarkoitettu päätös luvan tai hyväksynnän peruuttamisesta taikka haltuunotosta, väliaikaisesta haltuunotosta tai väliaikaisen haltuunoton voimassaoloajan jatkamisesta pannaan muutoksenhausta huolimatta täytäntöön, jollei valitusviranomainen sitä kiellä.

118 §

Muutoksenhaku

Poliisihallituksen tämän lain 32—35, 35 a, 37 ja 64 §:n nojalla antamaan päätökseen sekä muuhun tämän lain tai asevientiasetuksen nojalla annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Tässä laissa tarkoitettu päätös luvan tai hyväksynnän peruuttamisesta taikka haltuunotosta, väliaikaisesta haltuunotosta tai väliaikaisen haltuunoton voimassaoloajan jatkamisesta pannaan muutoksenhausta huolimatta täytäntöön, jollei valitusviranomainen sitä kiellä. *Muutoksenhausta huolimatta pannaan täytäntöön myös asevientiasetuksen 11 artiklassa tarkoitettu päätös vientiluvan mi-*

tätöimisestä, keskeyttämisestä, muuttamisesta tai peruuttamisesta, jollei valitusviranomai- nen sitä kiellä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu- ta 20 . Sen 117 § on voimassa päivään, jona ampuma-aselain muuttamisesta annettu laki (893/2011) tulee voimaan.

2.

Laki**ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain 117 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain (893/2011) 117 § seuraavasti:

Vuoden 2014 alussa voimaan tuleva laki

Ehdotus

117 §

117 §

Asiakirjojen ja aseiden esittäminen

Asiakirjojen ja aseiden esittäminen

Tässä laissa tarkoitettu lupatodistus ja Euroopan ampuma-asepassi sekä lupatodistuksen tai Euroopan ampuma-asepassiin merkittyjen lupien nojalla hallussa pidetyt ampuma-aseet, aseiden osat, patruunat ja erityisen vaaralliset ammukset on pyynnöstä esitettävä poliisille, rajavartiolaitosviranomaiselle ja tulliviranomaiselle sekä Metsähallituksen hallinnassa olevalla valtion maalla erävalvontaa suorittavalle Metsähallituksen virkamiehelle, jolle on myönnetty poliisilain (493/1995) 8 §:n, sellaisena kuin se on laissa 498/2009, mukaiset erityiset poliisivaltuudet.

Tässä laissa *tai asevientiasetuksessa* tarkoitettu lupatodistus ja Euroopan ampuma-asepassi sekä lupatodistuksen tai Euroopan ampuma-asepassiin merkittyjen lupien nojalla hallussa pidetyt ampuma-aseet, aseiden osat, patruunat ja erityisen vaaralliset ammukset on pyynnöstä esitettävä poliisille, rajavartiolaitosviranomaiselle ja tulliviranomaiselle sekä Metsähallituksen hallinnassa olevalla valtion maalla erävalvontaa suorittavalle Metsähallituksen virkamiehelle, jolle on myönnetty poliisilain (493/1995) 8 §:n, sellaisena kuin se on laissa 498/2009, mukaiset erityiset poliisivaltuudet.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
 20 .

3.

Laki**rikoslain 41 luvun 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään rikoslain (39/1889) 41 luvun 1 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 531/2007 ja 125/2011, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Ampuma-aserikos

Ampuma-aserikoksesta on tuomittava myös se, joka kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaista Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimusta täydentävän, ampumaseiden, niiden osien ja komponenttien, sekä ampumatarvikkeiden laittoman valmistuksen ja laittoman kaupan torjuntaa koskevan lisäpöytäkirjan (YK:n ampuma-asepöytäkirja) 10 artiklan täytäntöönpanosta ja ampumaseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden vientiluvasta ja tuonti- ja kauttakuljetusmenettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 258/2012 4 tai 9 artiklan vastaisesti 2 artiklassa tarkoitettulla tavalla vie ampumaseen, sen osan tai olennaisen komponentin taikka ampumatarvikkeen.

Yritys on rangaistava.

Ampuma-aserikoksena ei pidetä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua ampumaseen, aseiden osan, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten hallussapitoa, jos tällaisenesineen hallussapitäjä oma-aloitteisesti ilmoittaa esineestä poliisille ja luovuttaa sen poliisin haltuun.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .